

Hodnocení: 2 body – příliš nezřetelně zachycujete sociologickou pointu toho, o čem Merton píše; trochu nedbale napsané, zbytečně dlouhé; opakované formální chyby; netřeba vypočítávat, o čem všem text pojednává (smyslem je shrnout/vysvětlit, o co autorovi šlo)

363657
Martin Švarc

Robert K. Merton; Matthew Effect in Science

Alternativní název: Nerovné rozdělení symbolického kapitálu ve vědecké komunitě.

Mertonův článek pojednává o nerovnoměrném rozdělování prestiže v rámci vědecké komunity. Vědecká prestiž je ve své podstatě symbolický kapitál, který má speciálně ve vědecké komunitě značný význam. Merton postuluje tezi (Matoušův efekt), která tvrdí, že vyšší symbolický kapitál, který určitý vědec získá, posléze pomáhá tomuto vědci získávat relativně vyšší symbolický kapitál, než mají jiní, neznámí, vědci, kteří jsou kvůli věhlasu svých kolegů znevýhodněni. Například laureáti Nobelových cen z přírodních věd na sebe automaticky přitahují pozornost, zatímco jejich neznámým spolupracovníkům na článku se nedostane žádného uznání. Tento vědec s relativně vyšším symbolickým kapitálem poté přejme v očích ostatních v podstatě veškerou zásluhu na sepsání daného článku. Velmi podobnou situaci lze sledovat ve čtenosti odborných článků. Silná a známá osobnost ve vědecké komunitě je čtena a citována násobně více, než neznámí autoři, což její symbolický kapitál nadále zvyšuje. Některé články neznámých autorů naopak nejsou čteny vůbec.

Merton se také vyjadřuje k procesu ustavení známého vědce. Merton si všímá fenoménu autority. Vědecké autority, ať už se jedná o jednotlivce nebo instituce (výzkumné ústavy, univerzity), jsou součástí vědcovy socializace. Pokud se mladý vědec dostane na elitní pracoviště (univerzitu), má mnohem větší šanci stát se jednoho dne také známým ve vědecké komunitě. Roli zde hraje právě socializace v dané vědecké instituci: tato socializace naučí vědce vybírat si složité problémy a řešit je, posiluje v nich vlastnosti důležité pro vědeckou kariéru. Vědci z těchto prestižních univerzit pak častěji než jiní vědci získávají například Nobelovy ceny.